

Obchodní právo

Obchodní korporace (společnost
s ručením omezeným, akciová
společnost, družstvo)

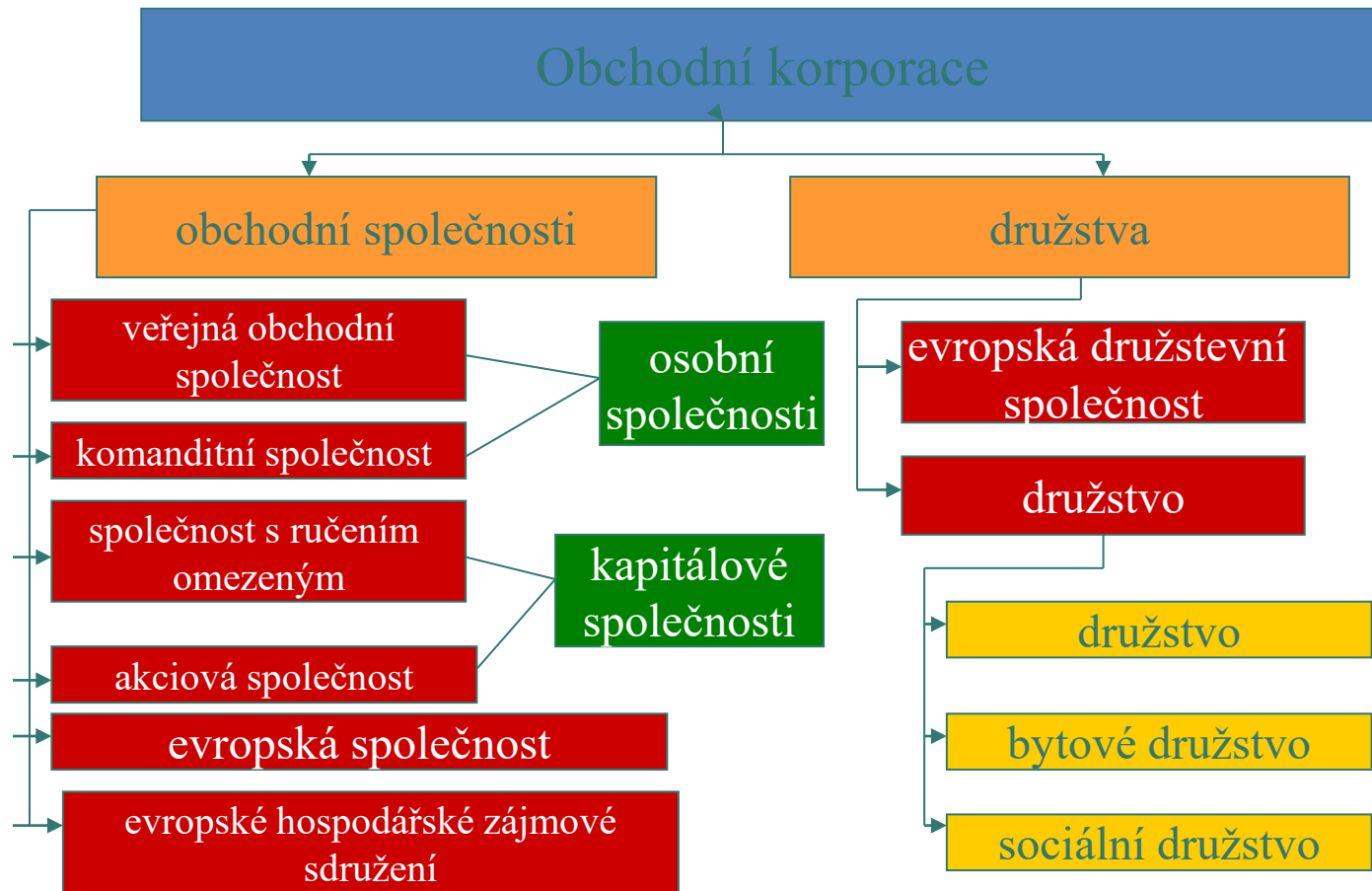

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.
Mgr. Michael Münster
přednáška

Kategorizace obchodních korporací (ZOK)

Srovnávací tabulka obchodních korporací

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

	Veřejná obchodní společnost	Komanditní společnost	Společnost s ručením omezeným	Akciová společnost	Družstvo
Min. počet zakladatelů	min. 2 FO nebo PO	min. 2 FO nebo PO	1 FO nebo PO	1 FO nebo PO	3 FO nebo PO
Ručení společníků za závazky společnosti	společnost i společníci neomezeně	společnost neomezeně; komanditista do výše nesplaceného vkladu, komplementář plně	společnost neomezeně; společníci do výše nesplaceného vkladu	společnost neomezeně; akcionáři neručí	společnost neomezeně; členové neručí
Základní kapitál	ne	ano	min. 1 Kč	min. 2 mil. Kč	-
Účel založení	Podnikání nebo správa vlastního majetku	Podnikání nebo správa vlastního majetku	Podnikání i jiný účel	Podnikání i jiný účel	Podnikání i jiný účel
Statutární orgán	Všichni společníci	Všichni komplementáři	Jednatelé	Představenstvo nebo Správní rada	Představenstvo

Kapitálové společnosti - obecná charakteristika

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Kapitálová účast na podnikání
  - Vytváří základní kapitál (zásadní změna u s.r.o. po 1.1.2014)
  - Vkladová povinnost každého společníka
  - Společníci zásadně neručí (pouze do výše nesplacených vkladů)
  - Společnost vytváří orgány
  - Formy: s.r.o. a a.s.
-

Základní znaky s.r.o.

- Definice (§ 132 ZOK): s.r.o. je společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.
  - Definiční znaky:
    - lze založit **min. 1 osobou (FO, PO)**
    - každý společník **vklad min. 1 Kč**
    - **základní kapitál min. 1 Kč**
    - **firma obsahuje**
      - **Označení „společnost s ručením omezeným“** nebo
      - **Zkratku „spol. s r.o.“** nebo pouze „s.r.o.“
    - **povinné orgány:** Valná hromada, Jednatel
    - společnost odpovídá za porušení závazků celým svým majetkem
    - **společníci ručí omezeně** – do výše nesplacených vkladových povinností
    - lze založit **i za jiným účelem než podnikání**
-

Založení a vznik s.r.o.

- Založení: Spol. smlouva (zakladatelská listina) musí mít formu **notářského zápisu**
    - Povinné minimální náležitosti (kromě obecných):
      - **firmu** společnosti
      - **předmět** podnikání nebo činnosti společnosti
      - určení **společníků** uvedením jména a bydliště nebo sídla
      - určení druhů **podílů** každého společníka a **práv a povinností** s nimi spojených, dovoluje-li společenská smlouva vznik různých druhů podílů
      - výši **vkladu** nebo vkladů připadajících na podíl nebo podíly
      - výši **základního kapitálu**
      - počet **jednatelů** a způsob jejich jednání za společnost.
    - vkladovou povinnost zakladatelů, včetně **lhůty** pro její splnění,
    - údaj o tom, koho zakladatelé určují **jednatelem** nebo jednatelem, popř. členy jiných orgánů společnosti, kteří mají být podle tohoto zákona voleni VH,
    - určení **správce vkladů** a
    - u **nepeněžitého vkladu** jeho popis, jeho ocenění, částku, kterou se započítává na emisní kurs, a určení osoby znalce, který provede ocenění nepeněžitého vkladu.
  - Vznik: Zápis do OR
    - návrh na vklad musí být podepsán všemi jednatelem
-

Schéma kroků při založení s.r.o.

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Uzavření spol.sml. (zakl.listiny)

Získání průkazu podnikatelského oprávnění

Splácení příslušné části základního kapitálu

Zápis s.r.o. do OR

- Min. vklad je 1 Kč
  - Výše vkladu může být pro jednotlivé podíly stanovena rozdílně
  - Peněžitý vklad - do 20.000 Kč není třeba zakládat zvláštní účet u banky ke splacení vkladu

  - Nepeněžitý vklad ocení znalec vybraný ze seznamu znalců.
  - Ve společenské smlouvě, v prohlášení o zvýšení vkladu nebo v prohlášení o převzetí vkladové povinnosti se uvede i
    - popis nepeněžitého vkladu,
    - jeho ocenění a
    - částka, která se započítává na emisní kurs.

  - Před podáním návrhu na zápis do OR
    - na každý peněžitý vklad splaceno min. 30%
      - Splatit do 5 let
    - každý nepeněžitý vklad splacen ve výši 100%
-

- **Omezené co do výše:** Každý společník ručí do výše **souhrnu** nesplacených vkladů
    - např.
      - společnost má 3 společníky, kteří se zavázali každý ke vkladu 80 000 Kč,
      - před vznikem společnosti splatili každý 50 000, zůstává tedy nesplacený vklad 30 000,
      - Každý společník ručí do výše 90 000 Kč
  - **Omezené co do času:** ručení trvá jen do chvíle než všichni společníci nesplatí své vklady
    - Zapisuje se do OR
  - Společníci mají **solidární** postavení
-

- Vyjadřuje účast společníka na společnosti a z toho plynoucí práva a povinnosti (majetková a nemajetková, viz dále)
  - **Výše:** poměru jeho vkladu na tento podíl připadající k výši základního kapitálu (ledaže spol.smlouva stanoví jinak)
  - Jde o **majetkovou hodnotu** (ocenitelné peníze)
    - Lze převádět, zastavovat, předmět exekuce
  - **Zásada:** Každý společník má pouze 1 obchodní podíl
  - **Výjimka:** Jestliže to stanoví společenská smlouva, může společník vlastnit **více podílů**, a to i **různého druhu**.
-

Kmenový list

- Podíl společníka může být představován **kmenovým listem**.
  - Kmenový list je cenný papír na řad
    - převod předáním a rubopisem
  - Není obchodovatelný na evropském regulovaném trhu ani na jiném veřejném trhu
  - Kmenový list lze vydat pouze k podílu, jehož převoditelnost není omezena nebo podmíněna.
-

Práva a povinnosti společníka

- rozsah PaP společníků je nerovný, řídí se jejich majetkovou účastí (X v.o.s., k.s.)

  - **Práva**
    - Společenstevní
      - na řízení
        - Prostřednictvím VH (nutné upravit svolání, hlasování apod.)
        - Pravidlo: dne velikosti podílu
      - na kontrolu – na informace
      - požádat soud o zrušení usnesení VH
      - podat žalobu na jednatele – náhrada újmy
      - nakládat s obch. podílem
    - Majetková
      - podíl na zisku
        - Dle velikosti podílu
        - Ve spol.smlouvě lze jinak
      - vypořádací podíl
      - podíl na likvidačním zůstatku

  - **Povinnosti**
    - Splatit vklad
      - max. do 5 let od vzniku společnosti
      - pokud nesplatí, lze vyloučit
    - Příplatková povinnost
      - Ke tvorbě vlastního kapitálu mimo ZK (jen pokud ve spol.sml.)
    - Povinnost omezeně ručit

    - **NENÍ povinnost:** zákaz konkurenčního jednání, ani osobní účast na spol.
      - Lze však stanovit ve společenské smlouvě
-

Vznik a zánik účasti

- **Vznik členství**
    - Originární způsob
      - při vzniku společnosti
      - přistoupením do společnosti při zvýšení základního kapitálu
    - Derivatívni
      - převod podílu
      - přechod podílu
  - **Zánik členství**
    - Na základě vůle
      - Převodem
      - Dohodou o ukončení
      - Vystoupení – pouze pokud stanoví zákon (např. změna podnikání)
    - Nezávisle na vůli
      - Smrtí FO (zánikem PO)
      - Vyloučením společníka r. soudu
        - Závažně porušuje povinnosti
      - Zrušení účasti r. soudu na vlastní žádost; Důvod: nelze po něm spravedlivě požadovat aby zůstal
      - Vyhlášením konkurzu na majetek společníka
-

- **Převod**
    - Nejčastější způsob zániku účasti (kapitálová spol.)
    - Dvě možnosti:
      - Převod na jiného společníka
        - Není potřeba souhlasu VH (lze upravit ve spol. smlouvě jinak)
      - Převod na třetí osobu
        - Je nutno souhlasu VH (lze upravit ve spol. sml. jinak)
    - **Náležitosti:** Písemná smlouva, úředně ověřené podpisy, u převodu na třetí osobu prohlášení že přistupuje ke spol.smlouvě
  - **Přechod**
    - V případě smrti (zániku) přechod na dědice (nástupce)
      - X v.o.s., k.s. způsobuje zánik společnosti
-

Vnitřní organizace s.r.o.

- Nepředpokládá se, že by společníci sami řídili a kontrolovali (X v.o.s., k.s.)
    - Proto se vytváří soustava vnitřních orgánů, které řídí, kontrolují a vstupují do právních vztahů
  - **Valná hromada** – řídí a kontroluje
  - **Jednatel** – výkonný a statutární orgán
  - **Dozorčí rada** – dobrovolně zřizovaná
-

Valná hromada

- nejvyšší orgán, tvořen všemi společníky tvorba vůle
  - Svolává jednatel
    - Nejméně 1x za účetní období, konáním
    - V řadě případů je jednatel valnou hromadu povinen svolat, např. poté, co zjistí, že společnosti hrozí úpadek
    - Oznámení nejméně 15 dnů před konáním
  - Svolat může také **kvalifikovaný společník** pokud jednatel na jeho výzvu do 1 měsíce VH nesvolá
    - Jde o společníka nebo společníky, jejichž vklady dosahují alespoň 10 % základního kapitálu nebo 10% podíl na hlasovacích právech
  - Na zasedání si valná hromada zvolí svého **předsedu** a **zapisovatele**.
  - má-li společnost 1 společníka, VH se nekoná
-

- Společníci mohou hlasovat
    - **přímo na valné hromadě**,
      - hlasováním přímo na jednání,
      - písemně před konáním valné hromady, tzv. korespondenční hlasování,
      - písemně do 7 dnů po konání valné hromady.
    - **Mimo valnou hromadu (per rollam)**
  - **usnášeníschopnost** – přítomnost společníků alespoň s polovinou všech hlasů
  - **rozhodnutí** – prostá většina přítomných hlasů
    - Někdy ZOK (i spol.sml) stanoví kvalifikovanou většinu
      - 2/3 většina potřebná pro např. rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy
  - Každý společník má jeden hlas na každou 1 Kč svého vkladu, neurčuje-li společenská smlouva jiný počet hlasů.
-

- **Působnost (může být spol.smlouvou rozšířena)**
    - rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy,
    - rozhodování o změnách výše ZK nebo o připuštění nepeněžitého vkladu
    - volba a odvolání jednatele, případně dozorčí rady, byla-li zřízena,
    - volba a odvolání likvidátora, určí-li tak společenská smlouva,
    - schvalování udělení a odvolání prokury, ledaže společenská smlouva určí jinak,
    - rozhodování o zrušení společnosti s likvidací, určí-li tak společenská smlouva,
    - schvalování řádné, mimořádné, konsolidované, příp. i mezitímní účetní závěrky, rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů a úhrady ztrát,
    - rozhodnutí o přeměně společnosti
    - schválení převodu nebo zastavení závodu
    - schválení smlouvy o tichém společenství,
    - schválení finanční asistence,
    - rozhodnutí o převzetí účinků jednání učiněných za společnost před jejím vznikem,
    - rozhodnutí o naložení se vkladovým ážiem,
    - rozhodování o změně druhu kmenového listu,
  - Navíc si valná hromada **může vyhradit rozhodování případů, které podle ZOK náleží do působnosti jiného orgánu společnosti.**
-

Jednatel

- Statutární orgán (vně s.r.o.)
- Obchodní vedení (dovnitř s.r.o.)
- Může jím být jak společník, tak třetí osoba
- Jmenován i odvoláván VH
- Mezi společnostmi a jednatelem -> Smlouva o výkonu funkce
- Jeden i více jednatelů
  - Každý je statutárním orgánem

Povinnosti jednatele

- **Jednatelé jsou povinni**
    - zajistit řádné vedení předepsané evidence a účetnictví
    - vést seznam společníků
    - informovat společníky o záležitostech společnosti
    - Zachovávat mlčenlivost vůči třetím osobám
    - Zachovávat zákaz konkurence, jednatel nesmí
      - podnikat v oboru stejném nebo obdobném oboru podnikání společnosti
      - zprostředkovávat nebo obstarávat pro jiné osoby obchody společnosti,
      - účastnit se na podnikání jiné společnosti jako společník s neomezeným ručením
      - vykonávat činnost jako statutární orgán nebo člen statutárního nebo jiného orgánu jiné právnické osoby se stejným nebo s obdobným předmětem podnikání
    - Svolat VH
    - Řídit se zásadami a pokyny VH
      - Jakékoliv omezení jednatelů je vůči 3. osobám neúčinné !!!
-

- Fakultativní orgán – zřizuje se jen pokud tak rozhodnou společníci
    - Význam: pokud má společnost více společníků
  - Členové jmenováni VH
  - Neslučitelnost s funkcí jednatele

  - Oprávnění účastnit se valné hromady. Musí jim být uděleno slovo, kdykoli o to požádají.

  - **Pravomoci:**
    - dohlíží na činnost jednatelů,
    - nahlíží do obchodních a účetních knih, jiných dokladů a účetních závěrek a kontroluje tam obsažené údaje,
    - podává žalobu na jednatele,
    - podává jednou ročně zprávu o své činnosti valné hromadě.
-

Akciová společnost (a.s.)

- **Definice (§ 243 ZOK):**
Společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií
  - **Definiční znaky**
    - jde o PO, kterou lze založit i za jiným účelem než podnikání
    - **Obchodní firma** společnosti musí obsahovat
      - označení "akciová společnost" nebo
      - zkratku "akc. spol." nebo zkratku "a. s."
    - povinnost vytvářet **základní kapitál**
      - minimální výše 2 000 000 Kč nebo 80 000 EUR
      - základní kapitál je rozložen na **určitý počet akcií**
    - akciová společnost **odpovídá** za své závazky celým svým majetkem
      - společníci (akcionáři) za závazky a.s. **neručí**
-

- Správa a provoz velkých obchodních závodů
    - Umožňuje soustředit **volný kapitál** a centralizovat úspory veřejnosti
    - Vyžadovány **velké investice**, které jednotlivec není schopen opatřit
    - Nutnost **profesionálního řízení**
  - Výhody:
    - **Volná vazba společníků a společnosti**
    - Možnost **expanze** – zvyšovat ZK dalším upisováním
-

- Mohou zakládat FO, PO
    - Založení zakladatelským dokumentem
      - Stačí stanovy (v ZOK kryto společenskou smlouvou nebo zakladatelskou listinou)
        - Forma: notářský zápis
  - Lze založit jediným zakladatelem
    - pokud jediný akcionář – zvláštní podmínky, např.
      - nekonání valné hromady
  - každý zakladatel musí splatit případné emisní ážio a v souhrnu alespoň 30 % jmenovité nebo účetní hodnoty upsaných akcií
-

- **Stanovy**
    - jsou hlavním dokumentem a.s. (zakladatelská smlouva ztrácí význam)
    - Obsah:
      - **firmu a předmět** podnikání nebo činnosti,
      - výši **základního kapitálu**,
      - počet **akcií**, jejich **jmenovitou hodnotu**, určení, zda a kolik akcií bude znít **na jméno** nebo **na majitele**, anebo zda budou vydány jako **zaknihované** cenné papíry atd.,
      - mají-li být vydány **akcie různých druhů**, jejich název a **popis práv** s nimi spojených,
      - **počet hlasů** spojených s jednou akcií a **způsob hlasování** na valné hromadě,
      - údaj o tom, který ze systémů vnitřní struktury společnosti byl zvolen (**monistický, dualistický**) a pravidla určení počtu členů představenstva nebo dozorčí rady,
      - **jiné údaje**, stanoví-li tak ZOK.
-

- Cenný papír s nímž spojena práva akcionáře podílet se na řízení společnosti, na zisku, na likvidačním zůstatku
  - **podílnický (korporační) cenný papír** – ztělesnění práv podílet se na podnikání nebo na majetku

Cenný papír = listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést

- Akcie může společnost vydat pouze
    - Pokud byly **upsány**
    - Zcela splněna **vkladová povinnost**
      - Emisní kurz = nejméně jmenovitá hodnota
      - Emisní kurz > jmenovitá hodnota
        - Emisní ážio = rozdíl
        - Např. Akcie o jmenovité hodnotě 100 se budou upisovat za 110. Částka 110 je emisní kurz, 10 Kč je emisní ážio
-

Náležitosti akcie

- ZOK stanoví povinné údaje, které musí každá akcie obsahovat. Jedná se o:
    - **označení**, že jde o akcii,
    - jednoznačnou **identifikaci společnosti**,
    - **jmenovitou hodnotu** (Akcie též společnosti mohou mít **různou jmenovitou hodnotu**. Součet jmenovitých hodnot těchto akcií musí odpovídat výši základního kapitálu)
    - označení **formy akcie**, ledaže akcie byla vydána jako **zaknihovaný cenný papír**,
    - u akcie **na jméno** jednoznačnou **identifikaci akcionáře**,
    - údaje o **druhu** akcie, popřípadě i s odkazem na stanovy.
  - Akcie obsahuje i **číselné označení a podpis člena** nebo členů představenstva. Podpis může být nahrazen jeho otiskem, pokud jsou na listině současně použity ochranné prvky proti jejímu padělání nebo pozměnění.
  - Je-li akcie vydána jako zaknihovaný cenný papír, postačí, že výše uvedené údaje jsou **zjistitelné z evidence zaknihovaných cenných papírů**.
-

- Druh akcie – určuje rozsah práv
    - **kmenové** – standardní, obecná práva
    - **prioritní** – privilegované
      - přednostní práva (dividendy, likvidační zůstatek)
      - lze vyvážit znevýhodněním při hlasování
    - **akcie se zvláštními právy**
      - zejména rozdílný, pevný nebo podřízený podíl na zisku nebo na likvidačním zůstatku, anebo rozdílná váha hlasů
    - **Kdysi:**
      - zlaté akcie – zvláštní hlasovací práva (Fond národního majetku při privatizaci)
      - zaměstnanecké akcie – v současnosti lze určit že zaměstnanci získán výhodněji kmenové - zvýhodnění může spočívat v tom, že zaměstnanci nemusí splatit celý emisní kurs upsaných akcií
-

- **akcie na majitele**
    - CP na doručitele
    - **neomezitelně převoditelné**
    - práva akcionáře svědčí tomu, kdo **předloží** akcie

    - Mohou být vydány pouze jako **zaknihovaný cenný papír** nebo jako **imobilizovaný cenný papír**

  - **akcie na jméno**
    - CP na řad
    - **Lze omezit převoditelnost (ve stanovách)**
      - Např. potřeba souhlasu představenstva
    - a.s. vede **seznam akcionářů**
      - práva akcionáře svědčí tomu, kdo je zapsán v evidenci
      - fikce souhlasu, pokud se společnost do 2 měsíců nevyjádří

    - převod **rubopisem**
      - účinnost vůči a.s. až **oznámením** změny osoby akcionáře společnosti a **předložením** akcie
-

Akcie jako cenný papír

- Akcie jako cenný papír je **listinou**
  - Cenný papír však lze nahradit zápisem do evidence, tzv. **zaknihovaným cenným papírem**
    - Zaknihované akcie jsou vedeny v elektronické podobě v zákonem stanovené evidenci pod správou **Centrálního depozitáře cenných papírů**
    - Zaknihované akcie jsou neomezeně převoditelné (ledaže stanovy omezí)
-

Zatímní list

- Dočasně nahrazuje akcie
    - u nichž nebyl emisní kurz dosud plně splacen
    - po zaplacení emisního kurzu výměna z akcie
  - Převod rubropisem a předáním
  - Práva stejná jako z akcií, které nahrazuje
  - Zůstává povinnost splatit emisní kurz akcií
-

Práva akcionářů

- právo podílet se na **řízení** společnosti
    - Právo **účastnit se VH** a **hlasovat** na ní
    - Právo **uplatňovat návrhy a protináměry** k záležitostem zařazeným na pořad valné hromady
  - právo **požadovat vysvětlení**
  - právo na **vydání akcie** při splacení emisního kurzu
  - právo **podílet se na zisku** společnosti
    - Pokud VH nestanoví, že bude investován do společnosti
  - právo na **podíl na likvidačním zůstatku**
  - **přednostní právo na úpis nových akcií**
  - **žádat opis seznamu všech akcionářů**
-

Zvláštní práva tzv. kvalifikovaného akcionáře

- akcionáři, kteří mají akcie, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota dosáhne určitého procenta základního kapitálu
  - alespoň 5% ZK pokud je ZK roven či nižší 100 mil. Kč
  - alespoň 3 % ZK, pokud ZK je vyšší než 100 mil. Kč,
  - 1 % ve společnosti, kde základní kapitál 500 mil. Kč a vyšší

Práva

- požádat představenstvo, aby **svolalo** k projednání jimi navržených záležitostí valnou hromadu,
  - požádat představenstvo, aby na pořad valné hromady **zařadilo** jím určenou záležitost
  - požádat dozorčí radu, aby v záležitostech uvedených v žádosti **přezkoumala** výkon působnosti představenstva
  - právo domáhat se **u soudu** za společnost náhrady újmy proti členu představenstva nebo dozorčí rady, splacení emisního kursu proti akcionáři
-

Zvláštní práva tzv. hlavního akcionáře

- Hlavním akcionářem, je akcionář, který vlastní ve společnosti akcie, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota činí alespoň 90 % základního kapitálu (90 % hlasovacích práv)
  - Zvláštní právo (tzv. **vytěsnění**, squeeze out)
    - požadovat, aby představenstvo svolalo valnou hromadu a předložilo jí k rozhodnutí návrh na **přechod všech ostatních účastnických cenných papírů** na hlavního akcionáře.
-

Povinnosti akcionářů

- Povinnost řádně a včas **splatit emisní kurz**
  - Dle stanov, nejpozději do 1 roku
  - Emisní kurz - jmenovitá hodnota = emisní ážio
- povinnost předložit zatímní list k výměně
- povinnosti při snižování základního kapitálu

V případě a.s., jejíž akcie byly přijaty na regulovaném trhu

- **oznamovací povinnost** o překročení podílu na hlasovacích právech emitenta (§122 PKT)
    - Při 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 75 % (transparentnost majetkových pohybů)
  - povinnost učinit **nabídku převzetí**
    - V případě, kdy získá podíl na hlasovacích právech cílové společnosti představující alespoň 30 % všech hlasů
-

Vnitřní struktura a.s.

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Nejvyšším orgánem akciové společnosti je **valná hromada**.
  - Další orgány jsou závislé na zvoleném systému řízení.
    - **system dualistický** – systém, kde se zřizuje **představenstvo** a **dozorčí rada**, nebo
    - **system monistický** – systém, kde je zřízena **správní rada**
-

Valná hromada

- **kolektivní orgán** – tvořen všemi akcionáři
  - **nejvyšší orgán** a.s.
    - rozhoduje dle zákona a stanov
  - **účast osobní** nebo v **zastoupení** na základně plné moci
  - Organizace: Předseda VH, zapisovatel, ověřovatelé zápisu, osoby pověřené sčítáním hlasů
    - o jednání se vyhotovuje **zápis**
  - **hlasování**
    - na valné hromadě probíhá
      - hlasováním přímo na jednání, nebo písemně před konáním valné hromady, tzv. korespondenční hlasování
    - mimo valnou hromadu (per rollam)
      - je možné, pokud to umožňují stanovy (akcionářům je zaslán návrh rozhodnutí, lhůtu pro vyjádření a potřebné podklady)
      - pokud se nevyjádří = nesouhlasí
      - Potřebná většina se počítá z hlasů všech
-

- **konání VH**
    - **řádná** VH nejméně 1x za účetní období (rozhoduje o zisku, schvaluje účetní závěrku)
      - Svolání představenstvem nejméně 30 dnů před konáním (podrobná úprava)
    - **náhradní**
    - Oznámení - nejméně 30 dnů přede dnem konání valné hromady:
    - uveřejní pozvánku na VH **na internetových stránkách společnosti**; Uveřejněním pozvánky se považuje pozvánka za doručenou akcionářům vlastnicím akcie **na majitele**.
    - **zašle pozvánku** akcionářům vlastnicím akcie **na jméno** nebo **zaknihované akcie** na adresu uvedenou v seznamu akcionářů nebo v evidenci zaknihovaných cenných papírů
  - Obsah oznámení:
    - Jaké společnosti se týká
    - Kdo VH svolává
    - Zda jde o řádnou nebo náhradní VH
    - Kdy, kam se svolává
    - Co se bude projednávat – konkretizace bodů, včetně zdůvodnění (!!!)
      - Vznesení protinávrhů k bodům oznámit představenstvu min. 5 dnů před konáním VH
      - Princip: lze rozhodovat jen o věcech které byly oznámeny
-

Rozhodování VH

- **usnášeníschopnost**
    - min 30% ZK
    - **jinak náhradní VH** – schopná usnášet se vždy

  - **rozhodování většinou hlasů přítomných**
    - někdy vyšší požadavky:
      - **2/3 většina hlasů přítomných akcionářů** k rozhodnutí o změně stanov, atd.
      - **2/3 většina hlasů přítomných akcionářů každého druhu akcií**, jejichž práva jsou rozhodnutím dotčena v případě rozhodnutí o změně výše základního kapitálu.atd
      - **3/4 většina hlasů přítomných akcionářů, kteří jsou dotčeni rozhodnutím** o změně druhu nebo formy, o změně práv spojených s určitým druhem akcií, atd.
      - **3/4 většina hlasů přítomných akcionářů** k rozhodnutí o vyloučení nebo o omezení přednostního práva na získání vyměnitelných nebo prioritních dluhopisů, atd.
-

Působnost VH

- rozhodování o změně stanov,
  - rozhodování o změně výše základního kapitálu a o pověření představenstva ke zvýšení základního kapitálu,
  - rozhodování o možnosti započtení peněžité pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení emisního kursu,
  - rozhodování o vydání vyměnitelných nebo prioritních dluhopisů,
  - volba a odvolání členů představenstva, pokud stanovy neurčují, že tato působnost náleží dozorčí radě,
  - volba a odvolání členů dozorčí nebo správní rady a jiných orgánů určených stanovami,
  - schválení řádné, mimořádné nebo konsolidované účetní závěrky a v případech, kdy její vyhotovení stanoví jiný právní předpis, i mezitímní účetní závěrky,
  - rozhodnutí o rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů, nebo o úhradě ztráty,
-

Působnost VH

- rozhodování o podání žádosti k přijetí účastnických cenných papírů společnosti k obchodování na evropském regulovaném trhu,
- rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací,
- jmenování a odvolání likvidátora (určí-li tak stanovy),
- schválení návrhu rozdělení likvidačního zůstatku,
- schválení převodu nebo zastavení závodu nebo takové jeho části, která by znamenala podstatnou změnu dosavadní struktury závodu nebo podstatnou změnu v předmětu podnikání nebo činnosti společnosti,
- rozhodnutí o převzetí účinků jednání učiněných za společnost před jejím vznikem,
- schválení smlouvy o tichém společenství, včetně schválení jejích změn a jejího zrušení,
- další rozhodnutí, která ZOK nebo stanovy svěřují do působnosti valné hromady.

Valná hromada si **nemůže vyhradit rozhodování případů, které do její působnosti nesvěřuje ZOK nebo stanovy.**

Představenstvo

- V případě dualistického modelu řízení je **představenstvo statutární orgán**
  - **Kolektivní orgán** - min. 3 členové voleni na 1 rok (stanovy mohou určit jinak)
    - rozhoduje **většinou hlasů přítomných členů**, přičemž každý člen má 1 hlas
  - Členem **kdokoliv** (neslučitelnost s členstvím v dozorčí radě)
    - svéprávnost, bezúhonnost dle ŽZ
    - **VZNIK členství**: voleni a odvolávání VH
      - Stanovy mohou upravit, že dozorčí rada
    - **ZÁNIK členství**:
      - uplynutí doby
      - vzdáním se
      - odvoláním
  - **Smlouva o výkonu funkce**
  - **Péče řádného hospodáře**
    - Profesionalita, pečlivost, loajalita
-

Práva a povinnosti člena představenstva

- Právomoci:
    - Vně: **statutární orgán** a.s.
      - v OR určit kteří členové jednají navenek (jinak každý člen)
    - Dvnitř: **obchodní vedení**
      - rozhoduje o všech záležitostech pokud nejsou vyhrazeny VH nebo dozorčí radě
  - **Zákaz konkurence**
    - Viz stejně jako jednatel u s.r.o.
  - **Odpovědnost za škodu**
    - Solidární odpovědnost těch, kteří ji způsobili
    - Člen představenstva musí dokázat že péči řádného hospodáře neporušil
-

Dozorčí rada

- Dozorčí rada má v dualistickém systému **kontrolní funkci**, dohlíží na výkon působnosti představenstva a na činnost společnosti.
  - **Kolektivní orgán** - pokud stanovy neurčí jinak, má 3 členy, které volí a odvolává valná hromada na období 3 let
    - rozhoduje většinou přítomných členů, ledaže stanovy určí vyšší počet. Každý člen dozorčí rady má 1 hlas.
  - **volení a odvolávání VH**
    - pokud má společnost více než 500 zaměstnanců, volí 1/3 členů zaměstnanci
  - **neslučitelnost** funkcí s členem představenstva, prokuristou
  - **Práva:**
    - nahlížet do všech dokladů a záznamů týkajících se činnosti společnosti,
    - kontrolovat, zda jsou účetní zápisy vedeny řádně a v souladu se skutečností,
    - kontrolovat, zda se podnikatelská či jiná činnost společnosti děje v souladu s jinými právními předpisy a stanovami.
    - svolat VH v případě zájmu společnosti
  - **Povinnosti**
    - Účastnit se VH a poskytovat tam vyjádření, dodržovat zákaz konkurence, mlčenlivost, jednat s náležitou péčí
-

Monistický systém

- **od 1.1.2021 došlo ke zrušení statutárního ředitele**
    - (došlo tak k výmazu statutárních ředitelů z ObchRej a tím bylo převedeno oprávnění jednat za společnost navenek na správní radu)
  - **Správní rada**
    - je statutárním orgánem společnosti (lze vymezit různě, např. „Společnost zastupuje ve všech záležitostech samostatně předseda správní rady.“)
    - přísluší jí obchodní vedení a dohled nad činností společnosti (určuje základní zaměření obchodního vedení a základní zaměření dohledu nad činností společnosti)
    - řídí se zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou, pokud jsou v souladu s právními předpisy a stanovami; nikdo však není oprávněn udělovat správní radě pokyny týkající se obchodního vedení nebo dohledu nad činností společnosti; tím není dotčen § 51 odst. 2 ZOK
    - do působnosti správní rady náleží jakákoliv věc týkající se společnosti, ledaže ji tento zákon svěřuje do působnosti valné hromady (např. zajišťuje řádné vedení účetnictví, předkládá valné hromadě ke schválení řádnou, mimořádnou, konsolidovanou, případně mezitímní účetní závěrku a v souladu se stanovami také návrh na rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů nebo úhradu ztráty)
-

Monistický systém

- **Správní rada**
    - neurčí-li stanovy jinak, má správní rada 3 členy (může zvolit předsedu a místopředsedu)
    - neobsahují-li stanovy nebo smlouva o výkonu funkce délku funkčního období, platí, že činí 3 roky
    - členy správní rady volí a odvolává valná hromada (X vyloučení účasti zaměstnanců na volbě, jak platí v případě DR)
    - na členy správní rady se vztahuje zákaz konkurence
    - rozhoduje většinou hlasů přítomných členů, ledaže stanovy určí vyšší počet
    - každý člen správní rady má 1 hlas
    - o průběhu jednání správní rady a o jejích rozhodnutích se pořizují zápisy podepsané předsedajícím a zapisovatelem; přílohou zápisu je seznam přítomných
-

Evropská (akciová) společnost

- *Societas Europaea (SE)*
  - Právní úprava
    - *nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001, o statutu evropské společnosti (dále jen „nařízení o SE“)*
    - zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti
  - **Nelze založit na „zelené louce“**
    - Předpokladem založení evropské společnosti je již vždy stávající podnikatelská struktura přesahující hranice jednoho členského státu.
      - Založení SE fúzí
      - Založení holdingové společnosti SE
      - Založení přeměnou stávající a.s.
      - Vytvoření dceřiné společnosti
  - Registruje se ve státě sídla
  - **SE může přemístit své sídlo do jiného členského státu, aniž by tím došlo k jejímu zániku a vytvoření nové právnické osoby**
-

Podmínky založení SE

- Základní kapitál 120 000 EUR
- Ručení do výše upsaného kapitálu
- Možnost výběru vnitřních orgánů SE
  - Monistický model
  - Dualistický model

Družstvo

- Družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání.
- Družstvo má nejméně 3 členy.
- Obchodní firma obsahuje označení „družstvo“.
- Základním dokumentem družstva jsou stanovy

Družstvo

- Členové družstva neručí za dluhy družstva
- Členství zaniká písemnou dohodou, vystoupením člena, jeho vyloučením nebo zánikem družstva či smrtí člena.
- Druhy: bytové, zemědělské, sociální...

Družstvo - vklad

- Předpoklad členství
- Není stanovena výše
- Peněžitý i nepeněžitý

Družstvo - orgány

- **Členská schůze** – rozhoduje o nejvýznamnějších družstevních záležitostech a volí ostatní orgány družstva.
  - **Představenstvo** – statutární orgán.
  - **Kontrolní komise** – kontrolní orgán.

  - Výjimka: tzv. „malé družstvo“ - V družstvu, které má méně než 50 členů, mohou stanovy určit, že se představenstvo nezřizuje a statutárním orgánem je předseda družstva.
-

Družstvo – bytové družstvo

- Bytové družstvo – uspokojování bytových potřeb svých členů
  - Zásadní novinky: Člena bytového družstva, s jehož členstvím je spojen nájem družstevního bytu nebo společný nájem družstevního bytu, lze vyloučit z družstva:
    - a) poruší-li nájemce hrubě svou povinnost vyplývající z nájmu, nebo
    - b) byl-li nájemce pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin spáchaný na družstvu nebo na osobě, která bydlí v domě, kde je nájemcův byt, nebo proti cizímu majetku, který se v tomto domě nachází.
-

Družstvo – sociální družstvo

- Sociální družstvo – soustavně vyvíjí obecně prospěšné činnosti směřující na podporu sociální soudržnosti za účelem pracovní a sociální integrace znevýhodněných osob do společnosti.
- Slučuje v sobě obecnou prospěšnost i podnikání

Družstvo – spořitelní a úvěrová družstva

- zvl. zákon 87/1995 Sb.
- „družstevní záložny“ / „kampeličky“
- Poskytují úvěry a přijímají vklady
- Dohled ČNB
- Pojištění vkladů jako banka

